

Nowe tendencje w pedagogice przedszkolnej - metody i techniki, które warto stosować z dziećmi

Wiek przedszkolny to okres wzmożonej aktywności poznawczej, wyrażającej się silną potrzebą intelektualną wrażeń, potrzebą działania i ruchu. Zadaniem wychowania przedszkolnego jest zatem stworzenie sytuacji, w których dziecko znalazłoby zaspokojenie tych potrzeb. Nauczyciele w naszej placówce, aby osiągnąć jak najlepsze efekty swojej pracy, wykorzystują szereg różnorodnych metod i technik pracy.

- **Metoda ruchowej ekspresji twórczej R. Labana**

U podstaw tej metody leży naturalna ruchliwość i naturalny styl motoryki dziecka. Pozwala ona na posługiwanie się różnymi formami ruchu i ekspresji jak: ćwiczenia muzyczno- ruchowe, zabawy, taniec, opowieść ruchowa, inscenizacja, improwizacja ruchowa, pantomima, sceny dramatyczne. W metodzie uwzględnia się łączenie ruchu z muzyką i rytmem, dlatego często przy realizacji zadań wykorzystuje się instrumenty perkusyjne. Nauczyciel staje się współuczestnikiem i współpartnerem zabaw. Metoda ruchowa ekspresji twórczej daje możliwość rozwijania się w zakresie między innymi: wyczucia własnego ciała, wyczucia przestrzeni, wyczucia ciężaru ciała (siły), doskonaleniu płynności ruchu.

- **Metoda Weroniki Sherborne**

Jest prosta, naturalna i możliwa do zastosowania w każdych warunkach, bez konieczności używania przyrządów. Ćwiczymy na boso, w niskich, bezpiecznych pozycjach i bez elementu współzawodnictwa. Po intensywnym wysiłku stosujemy odpoczynek i relaks. Ma na celu stworzyć dziecku okazję do poznania własnego ciała, usprawnienia motoryki, poczucia swojej siły, sprawności i w związku z tym możliwości ruchowych. Dziecko zaczyna mieć zaufanie do siebie, zyskuje też poczucie bezpieczeństwa. Podczas ćwiczeń ruchowych dziecko może poznać przestrzeń, w której się znajduje, przestaje ona być dla niego groźna. Czuje się ono w niej bezpiecznie, staje się aktywne, przejawia większą inicjatywę, może być twórcze.

- **Metoda E. Gruszczyk- Kolczyńskiej**

W edukacji matematycznej przedszkolaków najważniejsze są osobiste doświadczenia dziecka, stanowiące budulec, z którego dziecko tworzy pojęcia i umiejętności. Doświadczenia te przyczyniają się do rozwoju myślenia i hartowania dziecięcej odporności. Program edukacji matematycznej E. Gruszczyk-Kolczyńskiej składa się z 12 kręgów tematycznych: orientacja przestrzenna, rytmy, kształtowanie umiejętności liczenia, a także dodawania i odejmowania, wspomaganie rozwoju operacyjnego rozumowania; rozwijanie umiejętności

mierzenia długości, klasyfikacja, układanie i rozwiązywanie zadań arytmetycznych, zapoznanie dzieci z wagą i sensem ważenia, mierzenie płynów, intuicja geometryczna, kształtowanie gier przez dzieci, zapisywanie czynności matematycznych. Wymienione wyżej kręgi realizowane są według podanej kolejności, ponieważ uwzględnia ona stopniowanie trudności i prawidłowości rozwoju dziecka. Edukacja matematyczna E. Gruszczak-Kolczyńskiej sprzyja stymulowaniu uzdolnień matematycznych u dzieci i rozwojowi inteligencji operacyjnej, a także dobrze przygotowuje je do nauki matematyki w szkole.

- **Metoda gimnastyki rytmicznej A. M. Kniessów**

W metodzie tej eksponuje się naturalne formy ruchowe. Cechuje ją duża aktywność ćwiczących. Jest ona oparta na pozytywnej motywacji, co wiąże się z zasadą podmiotowego traktowania dzieci. Główny tok zajęć polega na naśladowaniu (odzworowaniu) ruchów rytmicznej muzyce. Prowadzący nie tylko demonstruje ruch, ale jest często osobą zaawansowaną, która daje jej wiele swobody. Zaletą jest to, że stosuje się w niej wiele nietypowych przyborów, które są stosowane również jako instrumenty perkusyjne (łupiny orzecha, plastikowe butelki, balony itp.).

- **Metoda Orffa**

Głównym zadaniem i celem tej metody jest wyzwianie u dzieci tendencji do samoekspresji i rozwijanie inwencji twórczej poprzez powiązanie muzyki z ruchem. Szeroko rozbudowany repertuar ćwiczeń i zabaw daje okazję do poznania swoich możliwości ruchowych, wycucie stosunków przestrzennych, czasowych, doskonalenie współpracy w grupie. Szczególne znaczenie odgrywa improwizacja ruchowa, rozwija fantazję, rytmizuje, nadaje płynność ruchową. Punktem wyjścia są przykłady z własnego otoczenia, ilustracja prostych opowieści, ćwiczenia z piłeczkami, obręczą, ilustracja ruchowa muzyki. Ćwiczenia rytmiczne pozwalają na odkrycie własnych możliwości wypowiedzenia się, na odkrycie w sobie rytmu, oraz tworzenie muzyki w najprostszych jej formach, a także na poznawanie muzyki i wnikanie w jej tajniki.

- **Metoda Dennisona - Kinezojologia edukacyjna**

To metoda terapii i twórczej pracy z dziećmi, nazywana również „gimnastyką mózgu”. W praktyce opiera się na seriach ćwiczeń ruchowych, które działają pobudzająco na mózg i system nerwowy. Celem tej metody jest aktywizowanie obu półkul mózgowych, polepszenie koncentracji, myślenia, rozwój ruchowy, emocjonalny, intelektualny. Ćwiczenia znacznie poprawiają percepcję

wzorową, słuchową, rozumienie złożonych poleceń. Dzięki ćwiczeniom wzrasta sprawność motoryczna, uwaga i pamięć. Metoda ta pomaga w znacznym stopniu dzieciom mającym trudności z czytaniem, pisaniem, z zapamiętywaniem, a także z nawiązywaniem kontaktów z otoczeniem.

- **Praca z tablicą interaktywną**

Najważniejszym z zadań korzystania z tablicy interaktywnej jest stymulowanie rozwoju intelektualnego. Rozwija się spostrzegawczość i logiczne myślenie, kształtuje pomysłowość i wyobraźnia, dziecko ćwiczy pamięć i koncentrację. Korzystanie z zasobów programu wspiera rozwój umiejętności matematycznych dzieci, kształtowanie zdolności rozróżniania kolorów, kształtów, liczb, wielkości i kierunków. Każdy wykorzystywany program multimedialny dostarcza dzieciom zarówno bodźców dźwiękowych jak i wizualnych. Praca,

a raczej zabawa z tablicą rozwija percepcję wzrokowo – słuchową, pozwala samodzielnie rozwiązywać zadania z natychmiastową oceną często w postaci dźwiękowej oraz wzrokowo – ruchową, np. trening manualny – poprzez rysowanie kształtów, wypełnianie kolorami, wzorami, kształtowanie napięcia mięśniowego poprzez odpowiednie dociskanie pisaka. Interaktywność absorbuje dziecko, angażuje jego zmysły – wzrok, dotyk, słuch. Rozwija

umiejętność wykonywania złożonych poleceń, które aktywizują myślenie abstrakcyjne.

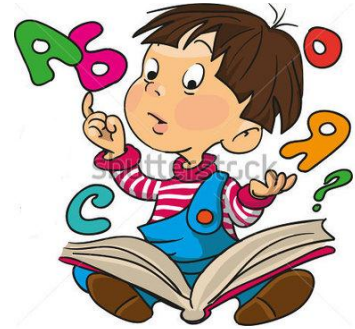
- **Metoda Reagowania Całym Ciałem - TPR**

Jest to niezwykle pomocna metoda nauczania języka obcego dzieci w wieku przedszkolnym. Oparta jest na reakcji motorycznej dziecka, dlatego odpowiada na jego stałą potrzebę ruchu. Dzięki TPR zajęcia poświęcone nauce języka obcego są atrakcyjniejsze – pobudza się pamięć motoryczna i unika znużenia dzieci, spowodowanego zbyt długim przesiadywaniem i szybkiej utraty koncentracji. Typowymi przykładami wykorzystania tej metody jest wprowadzanie nowego słownictwa połączonego z ruchem naśladującym daną czynność lub wprowadzenie piosenek ilustrowanych gestem. W tej metodzie uczniowie wykonują czynności ruchowe, zgodnie z komendami wydawanymi przez nauczyciela. W rezultacie dzieci uczą się języka angielskiego poprzez działanie - w większym stopniu przez fizyczne reakcje niż dzięki werbalnemu powtarzaniu.

- **Symultaniczno – sekwencyjna metoda czytania prof. Jagody Cieszyńskiej**

Metoda ta oparta jest na wieloletniej praktyce autorki oraz najnowszych badaniach neuropsychologicznych i wiedzy lingwistycznej. Uwzględnia etapy rozwoju mowy i możliwości percepcyjne dzieci. Wprowadza w świat pisma według stopnia trudności artykułowanych głosek oraz różnicowaniu obrazów graficznych liter. Proponowane ćwiczenia ogólnorozwojowe są odpowiednio dobrane do wieku dziecka i jego możliwości psychofizycznych, doskonałą sprawność manualną, analizę i syntezę wzrokową oraz słuchową, ćwiczą myślenie, pamięć symultaniczną i sekwencyjną, uczą się spostrzegania, koncentracji uwagi, obserwowania, kojarzenia pojęć, logicznego myślenia.

Wszystkie metody i techniki służą wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka rozbudzając jego aktywność twórczą, zapewniając pozytywną motywację do podejmowania zadań, a tym samym rozwijając wiarę we własne siły i możliwości.

Literatura

1. Gruszczyk- Kolczyńska E., E. Zielińska „Dziecięca matematyka”.
2. Karwowska- Struczyk M. „ Metody aktywne w przedszkolu”.
3. Komorowska Hanna „Metodyka nauczania języków obcych”.
4. Właźnik K. „Wychowanie fizyczne w przedszkolu”.
5. http://www.tomaszowlubelski.pl/przedszkole_nr_1/echo_przedszkola/oprac006.pdf

Opracowała: Aneta Radajewska